Nr 261. ROK 1842 WTOREK 15 LISTOPADA.

Pismo to wychodzi codziennie oprócz niedziel i świąt uroczystych w drukarni Stanisława Gieszkowskiego.

Zaliczenie na trzy miesiące złotych dziesięć miesięcznie złotych cztéry, numer pojedynczy groszy dziesięć.

IMIONA RZYMSKIE.
Jutro Edmunda B.

IMIONA SŁAWIAŃSKIE.
Jutro Rodomił.

GAZETA KRAKOWSKA.

OBSERWACYE METEOROLOGICZNE.

Dzień	godziną	Barometr do 0° Reaumura w miarze Paryzkiéj	Stopnie ciepła podług Reanmura	Psychometr	Wiatr	Stan Atmosfery	Zjawiska napowietrzne i rozne uwagi
12	6	27" 2' 062	+ 0° 4	1, 99	Południowy słaby	Chmurno	
	2	2, 184	+ 3, 3	2, 54	Pł Zachodni słaby	Mgła	
	10	2, 661	+ 1, 8	2, 38	„ „	Pochmurno	Mgła
13	6	3, 442	+ 2 7	2 57	Zaden	Chmury	
	2	4, 322	+ 7 3	2 92	Pł Zachodni sredni	„	
	10	4, 634	+ 3 4	2 51	„ „	Pogoda z Chmurami	

Wiadomości krajowe.

KRAKÓW.

Senat Rządzący zamianował na dniu 28 Października r. b. pana Józefa Mikuszewskiego pisarzem rogatki 1. W. M. Krakowa.

Wiadomości zagraniczne.

ROSSYA.

Petersburg 31 *Października.*

RESKRYPTA CESARSKIE.

I.

Do Jenerał-Adjutanta Potapowa.

Alexy synu Mikołaja! Obejrzawszy wojska porńczonego waszemu zwierzchnictwu 3 korpusu rezerwowego jazdy, ze szczególném zadowoleniem znalazłem je w znakomitym pod wszelkiemi względami porządku i urządzeniu. Przypisując tak wyborny stan korpusu niezmordowanéj waszéj czynności i troskliwości, któremi się zawsze odznaczała gorliwa i szczéra służba wasza, miło mi jest przy téj okoliczności objawić wam znowu moję wdzięczność i szczególną życzliwość. Pozostaję ku wam nazawsze przychylnym.

W Warszawie 28 Września 1842 r.

II.

Do Admirała Kruzensterna.

Janie synu Teodora! Po długiém, niezmordowanie czynném i pożyteczném zarządzaniu korpusem morskim kadetów, któremu statecznie poświęcaliście całą waszę opiekuńczą i światłą pieczołowitość, dla postawienia go na tym stopniu moralnego i naukowego urządzenia, w jakim miło mi jest go widzieć, — oświadczyliście chęć, by przez opuszczenie korpusu wypocząć z prac poniesionych, które zrujnowały wasze zdrowie.

Z żywym żalem zgodziwszy się na uwolnienie was od zarządzania korpusem, poczytuję sobie za rzecz nader przyjemną, objawić wam, przy téj okoliczności, tak niewątpliwie zasłużoną przez was wdzięczność moję za 16 letnie kierowanie zakładem, który wzorowie kwitnął pod najbliższém waszém przewodnictwem, i na dowód zupełnéj dla was życzliwości mojéj,

najmiłościwiéj przeznaczam was do zostawania przy mnie, rozkazując nosić cyfrę moję na szlifach.

W Carskiém-Siele, 14 Października 1842 r.
Na oryginałach własną Jego Cesarskiéj Mości ręką podpisano:

MIKOŁAJ.

AUSTRYA.

Wiédeń 21 Października.

Dziś zatknięto na szczycie wieży ś. Szczepana nowy krzyż i dwugłowego orła. Budowa tego olbrzymiego kolosu rozpoczęta w r. 1359 za panowania xięcia Rudolfa IV. w roku 1533 pod Albertem V., późniéj Cesarzem Albertem II., została dokończoną. W roku 1614 odnowiono tę wieżę u szczytu, ale z laty takiemu podpadła uszkodzeniu, że musiano pomyśleć o restauracyi. Jakoż w roku 1838 rozpoczętą restauracya, na dniu 20 Października r. b. doszła swojego kresu. Uroczyste poświęcenie krzyża odbył celebrujący kanonik katedralny, hrabia Welsersheim. Jéj Ces. Mość Cesarzowa matka, xiężniczka Salerno wraz z swoją dostojną córką, przypatrywały się z okien pałacu téj pamiętnéj dla Wiednia uroczystości. Nowy orzeł wraz z krzyżem (pierwszy waży 222 a drugi 58, razem 280 funtów) ma 10 stóp i 5 cali wysokości, a 4 stóp i 10 cali szerokości.

FRANCYA.

Paryż 6 Listopada.

Dziś nadeszły wiadomości z Indyi i Chin. Listy z Bombaj są daty 1 Październka. Jenerał Nott z 7000 wojska opuścił Kandahar dnia 10 Sierpnia udając się do Kabulu, gdzie 15 Września stanąć chciał. Jenerał England przybył do Quettah. Raporta z Chin są daty 26 Lipca. Anglicy znowu zdobyli miasto z 364 działami. Zdobyte miasto nazywa się Ning-Poo.

Moniteur algerien skreślił w następujący sposób jesienną wyprawę przeciw Abd el-Kaderowi: »Wyprawa jesienna zakończona t. j. kolumny prowincyi Algieru i Oranu, które po największéj części w pierwszéj połowie Września wyruszyły były, wróciły. Ale już znowu kolumna z Miliany udała się w pochód do Agallku południowego, o 50 mil od Algieru położonego. Inna kolumna pomaszeruje na zachód, a załogi z Maskary i Mostaganem będą wkrótce na wschodzie Oranu operować. Kroki wojenne ustaną tylko podczas nader słotnéj pory, wojsko bowiem musi być czujne w miejscu gdzie Abd-el-Kader ostatek sił swoich zgromadzać się zdaje, aby nas na wiosnę niepokoić. Zresztą cały kraj od Juryara aż do granicy Marokańskiéj uznaje panowanie francuzów. Takie jest Algieryi położenie po wyprawie jesiennéj. Abd-el-Kader z swoimi Kalifami do ostatnich jest zapędzony kryjówek, regularne wojsko, twierdze i magazyny jego poniszczone, a pięć szóstych kraju podbitych. Ale pomimo to wywiera on jeszcze swój wpływ na pewne pokolenia arabskie; które politycznym i religijnym zapalone fanatyzmem walczyć będą, dopóki ich zupełnie niepokonamy, co wiele ofiar potrzebuje i dopiero z czasem nastąpić może.«

Nowa poczta indyjska do Marsylii przybyć miała; rząd miał odebrać doniesienie, że sprawy Anglików w Afghanistanie pomyślniejszy wzięły obrót.

Baron Rothschild i najznakomitsi tutejsi Izraelici przesłali w dowód wdzięczności austryackiemu konsulowi w Damaszku pyszną tabakierę złotą dyamentami wysadzaną za opiekę; którą udzielił żydom w interesie ojca Tomasza.

Osobliwsza scena zdarzyła się onegdaj w restauracyi, przy ulicy Montorgueil. Dwaj ichmościowie, obiadowali z sobą bardzo wesoło, a nadewszystko wielce zbytkownie. Nagle, młoda kobiéta, dosyć piękna, w skromném odzieniu, lecz zbyt blada i znużona, wchodzi do sali z dwojgiem dzieci, i usiada przy stole. »Co pani rozkażesz?« zapytuje posługujący. »Resztek po tych panach,« odpowiedziała głośno. Jeden z wesołych biesiadników był mężem téj nieszczęśliwéj, ojcem tych dwojga biednych dziatek.

Przed kilku miesiącami była mowa o przywróceniu stosunków dyplomatycznych pomiędzy Francyą a Hiszpanią. Sprawa p. Lefebvre przerwała była układy, między obu rządami rozpoczęte. Dowiadujemy się teraz, że zerwanie to jest zupełném, i że nawet przed kilku dniami zamyślano o odwołaniu xięcia Glücksberg, sekretarza poselstwa, sprawującego interessa legacyi w Madrycie.

ANGLIA.

Londyn 5 Listopada.

Powszechnie się uskarżają że w stosónku do taniości zboża chléb jest za drogi; a że zarządzone w téj mierze wypośrodkowanie nie okazało zaspakajającego rezultatu, radzi »*Times*« aby piekarzom przepisać ceny po którychby chléb sprzedawać zmuszeni byli.

Flota chińska ma być znacznie powiększoną co zapowiada energiczniejsze popieranie wojny przeciw państwu niebieskiemu, którego niewyczerpane środki wojenne i niezliczona ludność niepokonany opór stawiać będą.

Według doniesień z Kanady, przywiezionych przez parostatek »Columbia,« Sir Charles Bagod, Gubernator téj osady, zamknął posiedzenia tamecznego ciała prawodawczego d 12 Października. Podziękował on obydwom izbom za ich współdziałanie i liberalne przychylenie się do zapomożek i oświadczył, iż jest zamiarem rządu, postępować na raz rozpoczętéj drodze. Parlament kanadyjski do dnia 18 Listopada odroczono. Listy prywatne zapewniają, że myśląca część publiczności politykę sir Charles Bagota pozornie pochwala. »Lecz, powiada *Standard*, byłoby to uderzającą, a może nawet zasmucającą rzeczą, gdyby téj polityki także z innéj strony ostro nie zganiono. W zagorzałym czuciu wielkich mass ludu posuwają nakoniec wszystkie cnoty i występki aż do ostateczności, a prawość, oburzająca się na samo ułaskawienie buntowników, jest naturalnie teraz w Kanadzie wielce wzburzona. Szanujemy u prawych nawet sam zbytek, widząc, że przez zbytek w prawem uczuciu narody się wznoszą i moralną atmosferę kraju swego w czystości utrzymują; zresztą uczucia takowe, zwykle się same uspakajają i do rozwagi przychodzą.«

Kobiecy związek chartystów odbył zgromadzenie w zeszłą niedzielę, na którém znowu Miss Walker główną grała rolę.

Parostatek *South Ameryka*, który dnia 1 b. m. opuścił New-Jork, przywiózł pewną liczbę wychodźców znędzniałych, którzy w New-Jorku nie znaleźli dla siebie roboty, gdyż tameczni robotnicy sami nie mają zatrudnienia.

Niedawno w Portsmouth zrobiono doświadczenie, jakby można machiny parowe na statkach wojennych najlepiéj zabezpieczyć od pocisków kul nieprzyjacielskich, albowiem gdy kula przebija dziurę w kotle, cały statak staje się niezdatnym do boju. Dotąd ochraniano kotły na statkach wojennych pokryciem z 15 blach metalowych, każda po ⅜ cala grubości, ułożonych jedna na drugiéj, co jednak w praktyce okazało się niedostateczném. Nowo doświadczony sposób zasadza się na użyciu jednéj tylko płyty metalowéj, takiéj saméj grubości, jak tamte razem wzięte; strzylano do niéj z odległości ¼ Angielskiéj mili, kulami różnych kalibrów. Kula 68 funtowa wygięła blachę, druga 32-funtowa trafiła w środek blachy i utkwiła w niéj, trzecia przebiła blachę, porywając z sobą kulę utkwioną. Dziesięć innych strzałów zniszczyły blachę zupełnie. Środek proponowany okazał się więc nieużytecznym, a doświadczenie posłużyło jedynie do okazania trafności w strzelaniu artylierzystów marynarki Angielskiéj.

NIEMCY.

Lipsk 30 Października.

I nasze miasto nie uszło w tym roku pożaru. Téj nocy pomimo dzielnego ratunku spalił się do szczętu wielki zakład młynarski, nazwany *Angermühle*, przy ulicy Frankfortskiéj.

PORTUGALIA.

Paryż 31 Października.

Niedawno temu donoszono z Lizbony, że Monsignore Capaccini, nuncyusz papiezki, nowe od dworu swego odebrał instrukcye, ostanawiające zasady, na których układy jego z rządem portugalskim miały być kontynuowane, aby sprawy kościelne Portugalii choć raz nareszcie załatwić. Ale nadzieja pomyślna, którą się cieszono, nie ziściła się. Przynajmniéj lizboński *National* wyraża: »Możem z pownością donieść, że nadzwyczajne i przesadzone roszczenia dworu Rzymskiego i uderzający w istocie sposób, którym tam na nasze bezrozumne koncessye odpowiadają, gabinet nasz nareszcie zniewoliły do zmienienia stosunku swego z kuryą Rzymską i jéj reprezentantem w Lizbonie.« — *National* wynurza zdanie, iżby najlepiéj było gdyby rząd wszystko w stanie dawniejszym zostawił.

TURCYA.

Konstantynopol 19 Października.

Seraskier Mustafa Basza odebrał od Porty przeciwny rozkaz. Ma on aż do dalszych rozporządzeń w Syryi pozostać. Przyczyną tego rozporządzenia ma być już to spór między Maronitami samymi powstały, już to ta okoliczność, że Porta projektu mocarstw względem administracyi Libanu nie przyjęła.

Renegat niemiecki, który w półtora roku doszedł aż do stopnia Beja (były kapitan Wetzlar), ożenił się właśnie z Turczynką, która mu znaczny wniosła majątek. Wesele to obchodzili Turcy z wielką okazałością.

INDYE WSCHODNIE.

Bombaj 1 Października.

Nic jeszcze stanowczego nie zaszło na widowni wojny w Afganistanie. Dopiero część zapowiedzianych wojsk regularnych udała się w pochód; reszta ma nastąpić; zajęcie zaś Pandszabu jest dotąd wątpliwe. Dnia 10 Sierpnia wojsko angielskie opuściło zupełnie Kandahar. Jenerał Nott udał się na czele 7000 wojska do Gisui i Kabulu, gdzie około 15 Września stanąć spodziewał się. Dowiadujemy się że już 150 mil angielskich uszedł. W przeciwnym kierunku postępując jenerał England przybył do Quettah. Jeżeli jenerał Nott dostanie się do

Kabulu i osiągnie cel zamierzony, którym jest uwolnienie jeńców angielskich, to wróci wprost przez Gisni nie zapuszczając się do Churd Kabulu i wąwozów Keiberskich. Timur Szach, syn Szacha Sudszy towarzyszył temu oddziałowi wojska.

W Buudelkund spokojność jeszcze nie przywrócona; w innych prowincyach wszystko było w dawnym stanie. W Bombaj grassowała cholera, na którą najwięcéj wojsko europejskie umierało.

CHINY.

Macao 26 Lipca.

Wyprawa postępuje ku półno zdobycie miasta Ning Poo. gdzie 364 dział zwycięzcy znaleźli, uskuteczniono prawie bez straty. Ale wątpić trzeba, aby wojsko w tym jeszcze roku zdążyło do Pekinu, gdzie się ważnych wypadków spodziewać można. Dotąd nie ma żadnéj nadziei pokoju.

PRZYJECHALI DO KRAKOWA.

Od dnia 12 do dnia 14 Listopada.

Mieroszewski August ob., Ostrzeszewicz Faustyn ob., Majewski Wilhelm ob., Dobrzański Antoni ob., Sierawska Elżbieta ob., Tyrno Michał, Pietrowska Brygitta, Zarski Stanisław ob., Wielowiejski Henryk ob., Szymakowski Ludwik, Chatenoj Kamilla, Błeszyński Wiktoryn ob., Hoffmann Antoni, Beck Henryk, Remy Franciszka, Fleszyński Mikołaj ob., Srednicki Jan ob., Perski Tymoteusz ob., Chronowski ob., z Polski; — Smukowski Antoni, Ferencowicz Jan, Friedrichs Alexander, Bronikowski Ludwik ob., Bronikowski Mikołaj ob., Dembiecy Ludwik i Ignacy ob., z Galicyi; — Bannage Klotylda, Poten Fryderyk, Bocheński Tadeusz ob., Słupska Izabella ob., Palisch Ernest, z Pruss.

Wyjechali z Krakowa

Krenn Antoni, Marath Katarzyna, Rudnicki Władysław ob., Łuszczewski Wiktoryn ob, Maizel Józef ob., Friedrichs Alexander, Reichel, Hiz Józef, Machicki Alexander ob., do Polski; — Trabatoni Karol, Potocka Tekla hr., Poten Fryderyk, Suiski ob., Larisch baron, Dąbski ob., do Galicyi; — Mochilewska ob. Wroblewski ob., Orłowski Seweryn ob., do Pruss.

Doniesienie Urzędowe.

W dniu 17 Listopada 1842 r. o godzinie 9 z rana w Krakowie przy ulicy Kanonnéj w domu pod L. 171 rozpocznie się publiczna licytacya sprzedaży mebli, luster, zegarów, wina, broni palnéj, ubiorów na konie i różnych ruchomości, chęć kupna mający w oznaczonym terminie zgłosić się zechcą.

Kraków d. 14 Listopada 1842 r.

Ludwik *Będziszewski* Kom. Sąd.

Doniesienie prywatne.